

Україна ДИПЛОМАТИЧНА

DIPLOMATIC UKRAINE

НАУКОВИЙ ЩОРІЧНИК

Випуск тринадцятий

SCIENTIFIC YEARBOOK

Issue Thirteen

Упорядники

Леонід Губерський,
Павло Кривонос,
Анатолій Денисенко,
Василь Туркевич

Compilers

Leonid Hubersky,
Pavlo Kryvonos,
Anatolii Denysenko,
Vasyl Turkevych

Київ Kyiv

2012

ББК 66.49(4УКР)я5+63.3(4УКР)Оя5

УКРАЇНА ДИПЛОМАТИЧНА НАУКОВИЙ ЩОРІЧНИК

Видається з листопада 2000 року
ВИПУСК ТРИНАДЦЯТИЙ

Засновники

Міністерство закордонних справ України
Дипломатична академія при Міністерстві
закордонних справ України

Генеральна дирекція
з обслуговування іноземних представництв
Історичний клуб «Планета»

*Видання рекомендоване до друку Вченою радою Дипломатичної академії
при Міністерстві закордонних справ України.
Протокол № 2 від 31 жовтня 2012 року*

Видавець

Генеральна дирекція з обслуговування іноземних представництв

Головний редактор

кандидат історичних наук **Анатолій Денисенко**

Заступники головного редактора

доктор історичних наук **Володимир Денисенко**,
заслужений діяч мистецтв України **Василь Туркевич**,
доктор політичних наук **Леонід Шкляр**

Відповідальний секретар

аспірантка Інституту української філології НПУ ім. М.П. Драгоманова
Інна Андрійчук

ISBN 966-7522-07-5

UKRAYINA DYPLOMATYCHNA (Diplomatic Ukraine)

SCIENTIFIC YEARBOOK

Issued since November 2000

THE THIRTEENTH ISSUE

Founders:

Ministry of Foreign Affairs of Ukraine
Diplomatic Academy of the Ministry
of Foreign Affairs of Ukraine

Directorate-General for Rendering Services to Diplomatic Missions
Historical Club *Planeta*

*The issue is recommended for publishing by the Scientific Council
of the Diplomatic Academy of the Ministry of Foreign Affairs
of Ukraine, Protocol № 2, October 31, 2012*

Publisher:

Directorate-General for Rendering Services to Diplomatic Missions

Chief Editor

Anatolii Denysenko, PhD (history)

Deputy chief editors:

Volodymyr Denysenko, PhD in History
Vasyl Turkevych, Honored Art Worker of Ukraine
Leonid Shklyar, PhD in Political Sciences

Executive editor:

post-graduate student of the Institute of Ukrainian Philology
of the Dragomanov National Pedagogical University
Inna Andriichuk

ISBN 966-7522-07-5

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

- Леонід Кожара**, Міністр закордонних справ України
- Леонід Губерський**, ректор Київського Національного університету імені Тараса Шевченка, академік НАН України, доктор філософських наук
- Борис Гуменюк**, Надзвичайний і Повноважний Посол України в Республіці Кіпр
- Володимир Хандогій**, Надзвичайний і Повноважний Посол України в Сполученому Королівстві Великобританії та Північній Ірландії
- Володимир Яловий**, заступник керівника апарату Верховної Ради України
- Павло Кривонос**, генеральний директор Генеральної дирекції з обслуговування іноземних представництв, Почесний професор Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна», видавець
- Віктор Андрущенко**, ректор Національного педагогічного університету імені Михайла Драгоманова, член-кореспондент НАН України, академік Національної Академії педагогічних наук України, доктор філософських наук
- Петро Таланчук**, Президент Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна», академік Національної Академії педагогічних наук України
- Юрій Рилач**, Надзвичайний і Повноважний Посол, голова Співки дипломатів України
- Анатолій Денисенко**, голова Історичного клубу «Планета», кандидат історичних наук, заслужений журналіст України, головний редактор
- Дмитро Табачник**, Міністр освіти і науки, молоді та спорту України, доктор історичних наук, професор
- Мирослав Романюк**, директор Львівської національної бібліотеки ім. В. Стефаника, член-кореспондент НАН України, доктор історичних наук
- Микола Желєзняк**, директор Інституту енциклопедичних досліджень НАН України, кандидат філологічних наук
- Микола Бойчук**, кандидат політичних наук, докторант НПУ ім. М.П. Драгоманова
- Дмитро Дорохін**, здобувач кафедри адміністративного та фінансового права Київського Національного університету імені Тараса Шевченка
- Олексій Кийков**, заступник директора Дирекції «Колцентр» ГДІП, здобувач НПУ ім. М.П. Драгоманова
- Василь Кремень**, президент Академії педагогічних наук України, академік НАН України, доктор філософських наук
- Олексій Онищенко**, академік-секретар Національної Академії наук України, академік НАН України, генеральний директор Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського, доктор філософських наук
- Сергій Пирожков**, Надзвичайний і Повноважний Посол України в Республіці Молдова, академік НАН України, доктор економічних наук
- Володимир Головченко**, професор Інституту міжнародних відносин Київського Національного університету імені Тараса Шевченка, доктор історичних наук
- Борис Гончар**, завідувач кафедри нової та новітньої історії зарубіжних країн історичного факультету Київського Національного університету імені Тараса Шевченка, доктор історичних наук

Микола Кулінич, Надзвичайний і Повноважний Посол України в Японії, кандидат історичних наук

Петро Кононенко, директор Інституту українознавства Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, академік Національної Академії педагогічних наук України

Олександр Савенко, генеральний директор Київської державної телерадіокомпанії, заслужений журналіст України

Ірина Войцехівська, професор Київського Національного університету імені Тараса Шевченка, доктор історичних наук

Степан Віднянський, завідувач відділу Інституту історії України НАН України, доктор історичних наук

Володимир Бех, перший проректор Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова, доктор філософських наук

Сергій Брага, головний редактор газети «Урядовий кур'єр», заслужений журналіст України

Володимир Сергійчук, професор Київського Національного університету імені Тараса Шевченка, доктор історичних наук

Валерій Солдатенко, голова Українського інституту національної пам'яті, член-кореспондент НАН України, доктор історичних наук

Леонід Шкляр, доктор політичних наук, професор, заступник головного редактора

Ігор Алексєєнко, генеральний директор видавництва НАН України «Наукова думка», кандидат біологічних наук, заслужений працівник культури України

Ірина Матяш, помічник міністра юстиції України з архівних питань, доктор історичних наук

Інна Андрійчук, аспірантка Інституту української філології НПУ імені М.П. Драгоманова

Василь Юричко, президент «Всесвітньої служби “Українське телебачення і радіомовлення”», кандидат історичних наук, заслужений журналіст України

Андрій Кудряченко, директор Інституту європейських досліджень НАН України, доктор історичних наук

Ростислав Сосса, директор Державного науково-виробничого підприємства «Картографія», доктор географічних наук

Григорій Перепелиця, директор Інституту зовнішньої політики Дипломатичної академії при МЗС України, доктор політичних наук

Володимир Лозицький, директор Центрального державного архіву громадських об'єднань України, кандидат історичних наук

Василь Туркевич, заслужений діяч мистецтв України, заступник головного редактора

Олександр Децик, генеральний директор Укрінформу

Петро Чуприна, генеральний директор Національної опери України, член-кореспондент Академії мистецтв України

Михайло Сорока, голова Київської організації Національної спілки журналістів України

Ярослав Яцків, директор Головної астрономічної обсерваторії України, академік НАН України

Володимир Лавриненко, проректор Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова, професор

Віктор Даниленко, член-кореспондент НАН України, доктор історичних наук, завідувач відділу Інституту історії України НАНУ

Володимир Яценківський, начальник департаменту зв'язків із закордонним українством та культурного і гуманітарного співробітництва, т. в. о. заступника голови Національної комісії України у справах ЮНЕСКО

Ольга Таукач, головний редактор журналу «Зовнішні справи»

Олександр Добржанський, декан факультету історії, політології та міжнародних відносин Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича, доктор історичних наук

Андрій Кравець, керівник Державного управління справами Президента України

Олег Наливайко, голова Національної спілки журналістів України

Ігор Жалоба, завідувач кафедри дипломатичної і консульської служби Дипломатичної академії при МЗС України, доктор історичних наук

Володимир Денисенко, доктор історичних наук, заступник головного редактора

Валерій Копійка, директор Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктор політичних наук, професор

Костянтин Балабанов, ректор Маріупольського державного університету, Почесний консул Республіки Кіпр в Маріуполі, доктор політичних наук, член-кореспондент Національної педагогічної академії України

Віктор Пасак, заступник директора державного підприємства «Національне газетно-журнальне видавництво “Культура”», заслужений журналіст України, президент Асоціації дружи «Україна—Куба»

EDITORIAL BOARD

Leonid Kozhara, Minister of Foreign Affairs of Ukraine

Leonid Huberskiy, Rector of the Taras Shevchenko National University of Kyiv, Member of the NAS of Ukraine, PhD in Philosophy

Borys Humenyuk, Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary of Ukraine to the Cyprus Republic

Volodymyr Khandogiy, Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary of Ukraine to the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

Volodymyr Yalovyi, Deputy Head of the VR Staff of Ukraine

Pavlo Kryvonos, Director General of the Directorate-General for Rendering Services to Diplomatic Missions, Honorary professor of the Open International University of Human Development *Ukraina* Publisher

Viktor Andruschenko, Rector of the M. Dragomanova National Pedagogical University, corresponding member of the NAS of Ukraine, Member of the NAS of Ukraine, PhD in Philosophy

Petro Talanchuk, President of the Open International University of Human Development *Ukraina*, Member of the Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine

Yurii Rylach, Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary of Ukraine, Chairman of the Union of Diplomats of Ukraine

Anatoliy Denysenko, Chairman of the Historical Club *Planeta*, PhD (History), honored journalist of Ukraine, Chief Editor

Dmytro Tabachnyk, Minister of Education, Science, Youth and Sport of Ukraine, PhD in History, professor

Myroslav Romanyuk, Director of the V. Stefanyk National Library of Lviv, corresponding member of the NAS of Ukraine, PhD in History

Mykola Zhelezniak, Director of the Institute of Encyclopedic Research of the NAS of Ukraine, PhD (philosophy)

Mykola Boichuk, PhD in Political Science, researcher of the Institute of Ukrainian Philology of the Dragomanov National Pedagogical University

Dmitry Dorokhin, Researcher of the Department of Administrative and Financial Law of the Taras Shevchenko National University of Kyiv

Oleksii Kyikov, Deputy Director of the Directorate "Koltsentr" GDIP, Researcher of the M. Dragomanova National Pedagogical University

Vasyl Kremen, President of the Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine, Member of the NAS of Ukraine, PhD in Philosophy

Oleksiy Onyschenko, Academician-Secretary of the National Academy of Sciences of Ukraine, General Director of the V.I. Vernadskyi National Library of Ukraine, PhD in Philosophy

Sergiy Pyrozhekov, Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary of Ukraine to Moldova, Member of the NAS of Ukraine, PhD in Economy

Volodymyr Golovchenko, Professor of the Institute of International Relations of the Taras Shevchenko National University of Kyiv, PhD in History

Borys Honchar, Head of the department of the Modern and Contemporary History of the foreign countries, historical department of the Taras Shevchenko National University of Kyiv, PhD in History

Mykola Kulinich, Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary of Ukraine to Japan, PhD (history)

Petro Kononenko, Director of the Institute of Ukrainian Studies of the Ministry of Education, Science, Youth and Sport of Ukraine, member of the Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine

Oleksandr Savenko, Director General of the Kyiv State TV and Radio Company, honored journalist of Ukraine

Iryna Voitsehivska, Professor of the Taras Shevchenko National University of Kyiv, PhD in History

Stepan Vidnyansky, Head of the Department of the Institute of History of the MAD of Ukraine, PhD in History

Volodymyr Bekh, the First Deputy Rector of the M. Dragomanova National Pedagogical University, PhD in Philosophy

Sergiy Braga, Chief Editor of the *Uryadovyi Kurier* Paper, honored journalist of Ukraine

Volodymyr Sergiychuk, professor of the Taras Shevchenko National University of Kyiv, PhD in History

Valeriy Soldatenko, Head of the Institute of the National Memory, corresponding member of the NAS of Ukraine, PhD in History

Leonid Schklyar, PhD in Political Sciences, Professor, Deputy Chief Editor

Ihor Alekseenko, Director General of the Publisher's *Naukova Dumka* of the NAS of Ukraine, PhD (biology), honoured worker of art of Ukraine

Iryna Matyash, assistant of the Minister of Justice of Ukraine, PhD in History

Inna Andriichuk, post-graduate student of the Institute of Ukrainian Philology of the Dragomanov National Pedagogical University

Vasyl Yurychko, President of the International service "Ukrainian television and broadcasting", Candidate of History, Honored Journalist of Ukraine

Andriy Kudryachenko, Director of the Institute of European Studies of the NAS of Ukraine, PhD in History

Rostislav Sossa, Director of the State Scientific-Production Enterprise *Kartografiya*, PhD in Geography

Grygoryi Perepelytsya, Director of the Foreign Policy Institute of the Diplomatic Academy at the MFA of Ukraine, PhD in Political Sciences

Volodymyr Lozytskyi, Director of the Central State Archive of the Public Associations of Ukraine., PhD (history)

Vasyl Turkevych, honored worker of art of Ukraine, Deputy Chief Editor

Oleksandr Detsyk, Director General of Ukrinform

Petro Chupryna, Director General of the National Opera of Ukraine, corresponding member of the Academy of Arts of Ukraine

Mykhailo Soroka, Head of the Kyiv Organization of the National Union of the Journalists of Ukraine Yaroslav Yatskiv, Director of the Main Astronomic Observatory of Ukraine, Member of the NAS of Ukraine

Volodymyr Lavrynenko, Deputy Rector of the M. Dragomanova National Pedagogical University, professor

Viktor Danylenko, corresponding member of the NAS of Ukraine, PhD in History, Head of the Department at the Institute of History of the NAS of Ukraine

Volodymyr Yatsenskyy, Head of the Department for Communications with Foreign Ukrainians and for Cultural and Humanitarian Cooperation, acting deputy head of the National Commission of Ukraine for UNESCO

Olga Taukach, Chief Editor of the *Zovnishni Spravy* Journal

Oleksandr Dobrzhansky, Dean of the faculty for history, political studies and international relations of the Yu. Fedkovych National University in Chernovtsy, PhD in History

Andrii Kravets, head of the State Administration of President of Ukraine

Oleh Nalyvaiko, chairman of the National Union of Journalists of Ukraine

Ihor Zhaloba, head of the diplomatic and consular service department of the Diplomatic Academy of the MFA of Ukraine

Volodymyr Denysenko, PhD in History, deputy chief editor

Valerii Kopyika, Director of the Institute of International Relations of the Taras Shevchenko National University of Kyiv, PhD in Political Science, Professor

Kostyantyn Balabanov, Rector of the Mariupol State University, Honored Consul of the Republic of Cyprus in Mariupol, PhD in Political Sciences, corresponding member of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine

Viktor Pasak, Deputy Director of the State Enterprise *National Paper-Journal Publishers Kultura*, honored journalist of Ukraine, President of the Association of Friendship "Ukraine–Cuba"